

कायम विना अनुदानित तत्त्वावरील नवीन
खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था व सध्या
सुरु असलेल्या विद्यमान खाजगी औद्योगिक
प्रशिक्षण संस्थांमध्ये नवीन व्यवसाय/जादा
तुकड्या सुरु करण्यास LOI देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: आयटीसी-२२१५/प्र.क्र. २७०/व्यशि-३,
मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : २१ मार्च, २०१६

संदर्भ :-

- १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.आयटीआय-१०९९(८८)/व्यशि-१,
दि.१९ मे, २०००.
- २) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र. आयटीआय-२२१३/प्र.क्र.१४६/व्यशि-३,
दि.२२ ऑगस्ट, २०१३.
- ३) शासन शुद्धीपत्रक, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, क्र.आयटीसी २२१५/
प्र.क्र.२७४/ व्यशि-३, दि. १४ सप्टेंबर, २०१५.
- ४) संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
यांचे पत्र क्र.१२/खाऔप्रसं/नवीन मान्यता/२०१५/२३९, दि. २०.०८.२०१५.
- ५) संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
यांचे पत्र क्र. १२/खाऔप्रसं/नवीन मान्यता/२०१५/२४६, दि. ०९.०९.२०१५.
- ६) संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
यांचे पत्र क्र. १२/खाऔप्रसं/नवीन मान्यता/२०१५/२४७, दि. १०.०९.२०१५.

प्रस्तावना :

राज्यामध्ये नवीन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था सुरु करण्यास व सध्या सुरु असलेल्या विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये नवीन व्यवसाय/जादा तुकड्या सुरु करण्यासाठी इच्छुक संस्थांनी संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय यांच्याकडे जानेवारी, २०१५ ते मार्च, २०१५ तसेच एप्रिल, २०१५ ते जून, २०१५ या तिमाही कालावधीत अर्ज सादर केले होते. संचालनालय स्तरावरील तांत्रिक छाननी समितीने सदर अर्जांची छाननी करून त्यामध्ये पात्र ठरलेल्या संस्थांचे प्रस्ताव आपल्या शिफारशीसह संदर्भीय (४) ते (६) येथील पत्राद्वारे शासनास सादर केले होते. अशा प्रकारे शासनास प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर, त्यावर पुढील निर्णय घेण्याकरिता संदर्भीय (१) व (३) येथील शासन निर्णयाद्वारे गठित करण्यांत आलेल्या उच्चस्तरीय समितीची दि. १४.०९.२०१५ रोजी बैठक आयोजित करण्यांत आली होती. सदर बैठकीमध्ये झालेल्या निर्णयानुसार कायम विना अनुदान तत्त्वावर नवीन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था सुरु करण्यास व विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये नवीन व्यवसाय/जादा तुकड्या सुरु करण्याच्या प्रस्तावांना LOI देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

उच्चस्तरीय समितीच्या दिनांक १४ सप्टेंबर, २०१५ रोजी झालेल्या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयानुसार दिनांक जानेवारी, २०१५ ते मार्च, २०१५ तसेच एप्रिल, २०१५ ते जून, २०१५ या तिमाहीच्या कालावधीत प्राप्त अर्ज विचारात घेऊन सोबत जोडलेल्या सहपत्र "अ" मध्ये नमूद ७ नवीन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांना आणि सहपत्र "ब" मध्ये नमूद ५ विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये नवीन व्यवसाय/जादा तुकड्या सुरु करण्यास कायम विना अनुदान तत्वावर खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून इरादापत्र (LOI) देण्यांत येत आहे.

अटी व शर्ती :-

- १) LOI देण्यांत आलेल्या सदर नवीन ७ संस्थांना (सहपत्र "अ") मंजूर केलेल्या नवीन व्यवसायांसाठी संस्थेने डी.जी.ई.टी., नवी दिल्लीच्या ट्रेनिंग मॅन्युअलमधील मानकानुसार आवश्यक त्या बाबींची १०० टक्के पूर्तता करून QCI मार्फत अधिस्विकृती प्राप्त करून घेऊन सदर व्यवसायांना एन.सी.व्ही.टी., नवी दिल्ली यांची संलग्नता प्राप्त करून घ्यावी लागेल. तसेच एन.सी.व्ही.टी., नवी दिल्ली यांचेकडून संलग्नता प्राप्त झाल्यानंतर व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाकडून LOA प्राप्त करून घ्यावे लागेल. सदर LOA प्राप्त झाल्याशिवाय प्रत्यक्ष विद्यार्थ्यांना प्रवेश देता येणार नाही. अन्यथा संबंधित संस्था "महाराष्ट्र राज्यात कृषि, पशु व मत्स्य विज्ञान, आरोग्य विज्ञान, उच्च, तंत्र व व्यवसाय शिक्षण यामधील अनधिकृत संस्था स्थापन करणे आणि अनधिकृत अभ्यास पाठ्यक्रम सुरु करणे (प्रतिबंध) अधिनियम, २०१३" प्रमाणे कायदेशीर कारवाईस पात्र राहील.
- २) LOI देण्यांत आलेल्या सदर ५ विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांना (सहपत्र "ब") मंजूर केलेल्या नवीन व्यवसायांसाठी संस्थेने डी.जी.ई.टी., नवी दिल्लीच्या ट्रेनिंग मॅन्युअलमधील मानकानुसार आवश्यक त्या बाबींची १०० टक्के पूर्तता करून QCI मार्फत अधिस्विकृती प्राप्त करून घेऊन सदर व्यवसायांना एन.सी.व्ही.टी., नवी दिल्ली यांची संलग्नता प्राप्त करून घ्यावी लागेल. तसेच एन.सी.व्ही.टी., नवी दिल्ली यांचेकडून संलग्नता प्राप्त झाल्यानंतर व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाकडून LOA प्राप्त करून घ्यावे लागेल. सदर LOA प्राप्त झाल्याशिवाय प्रत्यक्ष विद्यार्थ्यांना प्रवेश देता येणार नाही. अन्यथा संबंधित संस्था "महाराष्ट्र राज्यात कृषि, पशु व मत्स्य विज्ञान, आरोग्य विज्ञान, उच्च, तंत्र व व्यवसाय शिक्षण यामधील अनधिकृत संस्था स्थापन करणे आणि अनधिकृत अभ्यास पाठ्यक्रम सुरु करणे (प्रतिबंध) अधिनियम, २०१३" प्रमाणे कायदेशीर कारवाईस पात्र राहील.
- ३) सदर संस्थांना LOA निर्गमित करतांना, त्या संस्थेने नियमानुसार सर्व बाबींची पूर्तता केली आहे किंवा नाही, याची तपासणी करण्याची जबाबदारी संचालनालयाची राहील.
- ४) शासन निर्णय क्र. पीटीआय-१०००/२४६/व्यशि-२, दि. १५ एप्रिल, २००२ नुसार सदर नवीन मान्यता दिलेल्या संस्थेने प्रत्यक्षात विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यापूर्वी रु.१,००,०००/- (रुपये एक लाख फक्त) एवढी अनामत रक्कम संचालक (प्रशिक्षण) यांच्या पी.एल.ए. खात्यात जमा करणे अनिवार्य राहील.

- ५) शासन निर्णय क्र.पीटीआय-१०००/२४६/व्यशि-२, दि. १५ एप्रिल, २००२ नुसार सदर विद्यमान औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेने प्रत्यक्षात विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यापूर्वी रु. १०,०००/- (रुपये दहा हजार फक्त) प्रति व्यवसाय, प्रति तुकडी एवढी अनामत रक्कम संचालकांच्या पी.एल.ए. खात्यात जमा करणे अनिवार्य राहिल.
- ६) एन.सी.व्ही.टी., नवी दिल्ली यांची संलग्नता व संचालनालयाचे LOA प्राप्त नसतांना विद्यार्थ्यांना प्रवेश देऊ नयेत. असे अनधिकृत प्रवेश दिल्यास सदर प्रवेशित विद्यार्थ्यांना कोणत्याही समुचित प्राधिकरणाच्या परीक्षेस बसण्याची परवानगी देण्यांत येणार नाही व त्यामुळे उद्भवणाऱ्या सदर विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक नुकसानाची जबाबदारी संबंधित संस्थेची राहिल.
- ७) नवीन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था सुरु करण्यासंदर्भात तसेच विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेमध्ये नवीन व्यवसाय अभ्यासक्रम/जादा तुकडी सुरु करण्यासंदर्भात वेळोवेळी निर्ममित करण्यांत आलेल्या शासन निर्णयाचे / आदेशांचे काटेकोरपणे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
- ८) डी.जी.ई.टी., नवी दिल्ली व राज्य शासनाने / संचालनालयाने वेळोवेळी दिलेल्या सूचनांचे / निदेशांचे पालन न केल्यास किंवा प्रवेश, संलग्नता, परीक्षा इत्यादी बाबत कोणत्याही स्वरूपाची अनियमितता केल्यास संबंधित संस्थेस देण्यांत आलेले LOI चे आदेश तात्काळ रद्द करण्यांत येतील.
- ९) डी.जी.ई.टी., नवी दिल्ली यांनी तसेच शासनाने वेळोवेळी घालून दिलेल्या अन्य अटी व शर्तीचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
- १०) नवीन संस्था सुरु करण्यासाठी तसेच विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेमध्ये नवीन अभ्यासक्रम/जादा तुकडी सुरु करण्यासाठी LOI दिलेल्या संस्थांनी विहित अर्हताधारक शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी उपलब्ध करणे अनिवार्य राहिल.
- ११) सदर शासन निर्णयान्वये LOI दिलेल्या नवीन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था व विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेमध्ये नवीन व्यवसाय/जादा तुकड्या विहितरित्या प्रत्यक्षात सुरु करण्यांत आल्या आहेत किंवा नाही याबाबतचा अहवाल संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई-१ यांनी शासनास सादर करावा.
- १२) या आदेशान्वये LOI देण्यांत आलेल्या नवीन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था व विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेतील नवी व्यवसाय/जादा तुकड्या या दिनांकापासून तीन वर्ष कालावधीच्या आंत प्रत्यक्षांत सुरु करणे अनिवार्य राहिल. ज्या नवीन संस्था/ अभ्यासक्रम/ जादा तुकडी या कालावधीत सुरु होणार नाहीत, त्यांना देण्यांत आलेले LOI चे आदेश रद्द करण्यासाठी आवश्यक असलेला प्रस्ताव शासनास सादर करण्याची जबाबदारी संचालनालयाची राहिल.

१३) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र. संकीर्ण ३३१५/प्र.क्र.१७/व्यशि-३, दिनांक १४.०५.२०१५ अन्वये निर्गमित केलेले आदेश ऑगस्ट, २०१५ या सत्रापासून होणा-या प्रवेशासाठी प्रवेश नियमावली आणि शासकीय व खाजगी औ. प्र. संस्थांना प्रशिक्षण शुल्क नियमावली लागू करण्यात आली आहे. उपरोक्त प्रमाणे सुरु होणाऱ्या नवीन अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांना व सध्या सुरु असलेल्या विद्यमान औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांसाठी सदर आदेश लागू राहतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०३१८१६४४५०२१०३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(विवेक पाटील)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

- १) संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- २) सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय, मुंबई / पुणे / नागपूर / नाशिक / औरंगाबाद व अमरावती. (संचालनालयामार्फत)
- ३) मा.मुख्यमंत्री यांचे उप सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.राज्यमंत्री, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा. प्रधान सचिव, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
- ६) सह सचिव (व्यशि), कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
- ७) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/ नागपूर.
- ८) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/ नागपूर.
- ९) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- १०) सर्व संबंधित जिल्हा कोषागार अधिकारी (संचालनालयामार्फत)
- ११) सर्व संबंधित जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी यांचे कार्यालय. (संचालनालयामार्फत)
- १२) संबंधित खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (संचालनालयामार्फत)
- १३) निवड नस्ती (व्यशि-३), कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : आयटीसी-२२१५/

प्र.क्र. २७०/व्यशि-३, दिनांक : २१ मार्च, २०१६ चे सहपत्र.

सहपत्र- "अ"

कायम विना अनुदान तत्वावर मान्यता देण्यांत आलेल्या नविन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची यादी.

अ.क्र.	खाजगी औ.प्र.संस्थेचे नांव	संस्थेस परवानगी दिलेल्या व्यवसाय / तुकड्या	
		व्यवसाय	तुकडी
१	२	३	४
विभागाचे नांव :- मुंबई			
१	युवक कल्याण संघाचे खाजगी औ.प्र. संस्था, मु.पो. शिरवळ, ता. कणकवली, जिल्हा सिंधुदूर्ग.	विजतंत्री	१ ली व २ री तु.
		डिझेल मेकॅनिक	१ ली व २ री तु.
विभागाचे नांव :- नाशिक			
२	श्री. साई समर्थ खाजगी औ.प्र. संस्था, जारगाव, ता. पाचोरा, जिल्हा जळगाव.	विजतंत्री	१ ली व २ री तु.
		जोडारी	१ ली व २ री तु.
३	श्री. महादू लक्ष्मण पगार खाजगी औ.प्र.संस्था, मुंगसे, ता. मालेगाव, जिल्हा नाशिक.	जोडारी	१ ली व २ री तु.
		विजतंत्री	१ ली व २ री तु.
विभागाचे नांव :- पुणे			
४	एम.डी. माने खाजगी औ. प्र. संस्था, मानेगाव, ता. पाटण, जिल्हा सातारा.	आरेखक (यांत्रिकी)	१ ली व २ री तु.
		आरेखक (स्थापत्य)	१ ली व २ री तु.
		विजतंत्री	१ ली व २ री तु.
५	डी.बी. हाय-टेक खाजगी औ. प्र. संस्था, सेनापती कापशी, मु.पो. सेनापती कापशी, ता. कागल, जिल्हा कोल्हापूर.	विजतंत्री	१ ली व २ री तु.
		जोडारी	१ ली व २ री तु.
		आरेखक (स्थापत्य)	१ ली व २ री तु.
विभागाचे नांव :- नागपूर			
६	श्री. बालाजी खाजगी औ.प्र.संस्था, मु.मुरपार, पो. रावणवाडी, तालुका, जिल्हा गोंदिया.	विजतंत्री	१, २, ३ व ४ थी तु. पहिल्या पाळीत ५, ६, ७ व ८ वी तु. दुस-या पाळीत ९, १०, ११ व १२ तु. तिस-या पाळीत
		जोडारी	१ ली व २ री तु. पहिल्या पाळीत ३ री व ४ थी तु. दुस-या पाळीत ५ वी व ६ वी तु. तिस-या पाळीत
७	इंद्रादेवी खाजगी औ.प्र.संस्था, नांदा, ता. कोरपना, जि. चंद्रपूर ४४२ ९०८.	विजतंत्री	१ ली व २ री तु.
		जोडारी	१ ली व २ री तु.

कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : आयटीसी-२२१५/

प्र.क्र. २७०/व्यशि-३, दिनांक २१ मार्च, २०१६ चे सहपत्र.

सहपत्र- "ब"

कायम विना अनुदान तत्वावर मान्यता देण्यांत आलेल्या विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये वाढीव व्यवसाय/तुकड्यांना मंजूरी देण्यांत आलेल्या संस्थांची यादी.

अ.क्र.	खाजगी औ. प्र. संस्थेचे नांव	संस्थेस परवानगी दिलेल्या व्यवसाय / तुकड्या	
		व्यवसाय	तुकडी
१	२	३	४
विभागाचे नांव :- मुंबई			
१	लालजी मेहरोत्रा टेक्निकल इन्स्टीट्यूट, खाजगी औ.प्र.संस्था, ऑपो. हेमा इंडस्ट्रीयल इस्टेट, सर्वोदय नगर, जोगेश्वरी (पूर्व), मुंबई ४०० ०६०	विजतंत्री	४ थी तु. पहिल्या पाळीत ५ वी तु. दुस-या पाळीत ३ री व ६ वी तु. तिस-या पाळीत
		इलेक्ट्रॉनिक्स मेकॅनिक	३ री तु. तिस-या पाळीत
		रेफ्रीजरेशन व एअर कंडीशनिंग (आर.ए.सी.)	३ री तु. तिस-या पाळीत
		जोडारी	१ ली तु. पहिल्या पाळीत २ री तु. दुस-या पाळीत ३ री तु. तिस-या पाळीत
२	के.जे. सोमय्या खाजगी औ.प्र. केंद्र, विद्याविहार, मुंबई ४०० ०७७.	विजतंत्री	३ री तु. तिसरी पाळी
विभागाचे नांव :- नागपूर			
३	शरवानी खाजगी औ.प्र.संस्था, प्लॉट नं. २६, २७ डब्ल्यु.सी.एल. कॉलनी, गोधनी रेल्वे, जिल्हा नागपूर.	जोडारी	१ ली तु. पहिल्या पाळीत २ री तु. दुस-या पाळीत ३ री तु. तिस-या पाळीत
४	डॉ. अरुण मोटघरे खाजगी औ.प्र.संस्था, पॉवर हाऊसच्या समोर, कोसरा.कोंढा, ता. पवनी, जिल्हा भंडारा ४४१ ९०८.	विजतंत्री	३ री व ४ थी तु.
		जोडारी	३ री व ४ थी तु.
५	अनुसया खाजगी औ.प्र.संस्था, मु.पो. राजुरा, जि. चंद्रपूर ४४२ ९०५.	विजतंत्री	३ री व ४ थी तु. दुस-या पाळीत ५ वी व ६ वी तु. तिस-या पाळीत
		जोडारी	१ ली व २ री तु. पहिल्या पाळीत ३ री व ४ थी तु. दुस-या पाळीत ५ वी व ६ वी तु. तिस-या पाळीत